

Dosarul nr. 2ra-1413/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. R. Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Neonilei Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul Oncologic cu privire la anularea ordinelor, a procesului-verbal și a notei informative, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 25 iunie 2019, Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Institutul Oncologic cu privire la anularea ordinelor, a procesului-verbal și a notei informative, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că ordinul nr. 8-S din 6 iunie 2019, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră este o tentativă de a o intimida, precum și a aduce situația la o eventuală concediere, prin inițierea unor anchete de serviciu ilegale.

Astfel, în ordinul menționat, conducerea IMSP Institutul Oncologic s-a limitat doar în a transcrie niște prevederi din normele metodologice de aplicare a Programului Unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, fără a motiva și argumenta necesitatea, utilitatea sau oportunitatea aplicării acestor norme, în scopul demonstrării sau nedemonstrării vinovăției ei. Or, fiecare angajator poate interpreta normele materiale după bunul său plac și în limita cunoștințelor sale.

A remarcat că apar dubii cu privire la modalitatea creării comisiei de anchetă, deoarece nu i-a fost adus la cunoștință niciun regulament care stabilește modalitatea de creare a comisiei de anchetă, atribuțiile comisiei, modalitatea de desfășurare a activității comisiei.

Având în vedere prevederile art. 208 alin. (2) Codul muncii, a menționat că comisia de anchetă nu a dorit să o interogheze pe ea, în calitatea sa de medic și asistenta socială, cu toate că în nota informativă comisia a indicat că membrii acesteia au stat de vorbă cu medicul Neonila Casian și au făcut cunoștință cu nota informativă depusă de către ea, vice-directorul V. Ciobanu la 21 mai 2019, cu o zi înainte de crearea comisiei de anchetă.

A învederat că în plângerea depusă de Viorica Știrbu a fost menționat și medicul Valentina Leșan, care la fel nu ar fi dorit să-i acorde ajutor medical, însă, din motive și considerente necunoscute, medicul Valentina Leșan a fost inclusă în calitate de membru al comisiei de anchetă pe caz.

Din analiza notei informative a comisiei de anchetă se constată faptul că Dinu Enache și Victor Ciupercă dețin dublă calitate: de membri ai comisiei de anchetă și de membru ai Comitetului de Bioetică.

Astfel, exercitarea dublei calități de către Dinu Enache și Victor Ciupercă nu poate fi îngăduită pe motiv de incompatibilitate morală.

Respectiv, incompatibilitatea morală se constată prin faptul că constatările comisiei de anchetă au servit drept bază factologică și probatorie pentru emiterea recomandărilor Comitetului de Bioetică (din procesul-verbal nr. 10 din 28 mai 2019), iar deținerea dublei calități de către Dinu Enache și Victor Ciupercă constituie pentru aceștia un fundament de promovare și susținere a aceleiași poziții pe care au susținut-o în comisia de anchetă.

Conținutul și constatările din nota informativă sunt subiective din următoarele considerente: acordul informat se eliberează cu fișa medicală din registratură, acesta fiind primit verbal, când au fost prelevate analizele; fișierul examenului primar este un model pentru toți pacienții, fiind ajustat pentru bolnavele ginecologice și sunt folosite de toți medicii; fișa de trimitere la investigația citologică și investigația citologică se îndeplinește pe formular tipizat, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății de către asistenta medicală din birourile respective; la 2 mai 2019, pacientei i-a fost explicat diagnosticul; în fișa 025/e prima pagină se îndeplinește când sunt toate rezultatele analizelor, ca mai apoi să se decidă tactica ulterioară de tratament sau monitoring; la a treia vizită pacienta s-a adresat la orele 14:55 pe holul policlinicii, fiind foarte agresivă, emotivă, cu voce ridicată.

A mai notat că nota informativă (ce conține semnăturile membrilor comisiei de anchetă) nu este datată și nu include zilele de lucru și de desfășurare a ședințelor acestei comisii și documentele cercetate, lucrătorii medicali care au prezentat depoziții.

Prin procesul-verbal nr. 10 din 28 mai 2019 a Comitetului de Bioetică, deși nu au fost stabilite careva încălcări a Codului deontologic al lucrătorului medical, au venit cu recomandări de instruire pentru medic la modulul etica, deontologia și comunicare în sănătate.

A reiterat că membrii Comitetului de Bioetică nu au dorit să o invite pentru a o asculta și a-i oferi dreptul de a prezenta contraargumente, dar au dat citire numai notelor informative, ce au fost scrise de ea și asistenta medicală la 21 mai 2019, la solicitarea vice directorului.

În perioada întrunirilor Comitetului de Bioetică și a comisiei de anchetă, dânsa se afla în concediu de odihnă anual planificat, în baza ordinului nr. 81-c din 2 mai 2019.

La 22 mai 2019, când prin ordinul directorului a fost dispusă organizarea anchetei interne, a fost emis ordinul nr. 91-c, contrar prevederilor art. 122 Codul muncii, prin care a fost anulat ordinul nr. 81-c din 2 mai 2019 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă a medicului, ordin despre care a aflat abia la 28 mai 2019.

A menționat că reportajul televizat, în care dânsa a fost acuzată nefondat de Veronica Petrache în privința faptelor că nu a dorit să o primească la consultație, ținând-o 6 ore sub ușă, nu a dorit să o opereze, a fost consultată să pună 20 de euro în cartelă pentru a fi primită, pe hol se discuta de o taxă de 500 de euro pentru mulțumirea medicului, medicii așteaptă sume enorme de la pacienți, a fost preluat de mai multe surse media/portaluri de știri.

Așadar, după difuzarea acestui reportaj, a fost telefonată de persoane cunoscute, rude, colegi, paciente, întrebând-o ce-i cu defăimarea ei.

Această situație tensionată emoțional și psihologic a influențat starea de sănătate a ei, astfel, la 28 mai 2019, a suferit XXXXX, fiind nevoită să se adreseze la spital, unde a fost internată în mod de urgență.

Așadar, s-a prezentat la serviciu la 5 iunie 2019, după închiderea buletinului de boală, știind cu certitudine că din 27 mai 2019 urma să fie în concediu anual de odihnă, conform graficului și ordinului nr. 81-c din 2 mai 2019, însă i-a fost comunicat că a fost rechemată din concediu.

A subliniat că solicitarea de a-i fi adus la cunoștință ordinul de rechemare din concediu i-a fost refuzată, ordinul nr. 91-c din 22 mai 2019 privind anularea concediului i-a fost adus la cunoștință la 6 iunie 2019, cu 11 zile întârziere.

În aceeași zi, i-a fost prezentat și ordinul nr. 8-s cu privire la sancționare disciplinară sub formă de mustrare aspră pentru faptul că a informat insuficient pacienta despre problemele de sănătate.

La 23 mai 2019, în adresa CNA, directorul IMSP Institutul Oncologic a înaintat un demers pentru investigarea cazului de corupere de către ea, care însă poate fi catalogat ca un denunț abuziv și nefondat, deoarece în procesul-verbal nr. 10 al Comitetului de Bioetică din 28 mai 2019 este indicat că plata neoficială în sumă de 200 de lei acordată medicului a fost infirmată de ultimul, Comitetul de Bioetică și comisia de anchetă nu au constatat faptul transmiterii vreo unei plăți neoficiale de către pacientă medicului, mai mult, nici în plângere nu este indicat faptul transmiterii sumelor neoficiale, procesul-verbal fiind întocmit la 28 mai 2019, iar demersul a fost înaintat la 23 mai 2019.

A invocat că unii membri ai comisiilor menționate i-au comunicat în privat cu solicitarea de păstrare a anonimatului despre faptul că directorul instituției a

influențat deciziile finale ale organelor colegiale în scopul de a-și menține fotoliul de director.

Totodată, a indicat că instituția în cadrul căreia activează, lunar deservește sute de pacienți fără polița de asigurare, contra plată și pentru asemenea situație nu este necesară îndreptarea medicului de familie, or medicii regulamentar primesc procent la salariu din aceste surse obținute legal în casa instituției, conform tarifelor stabilite.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 90, 112-122, 329 Codul muncii, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 91-c din 22 mai 2019 cu privire la anularea ordinului de concediu anual de odihnă, anularea ordinului nr. 8-S din 6 iunie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, declararea nulității procesului-verbal nr. 10 al Comitetului Bioetică din 28 mai 2019 și a notei informative a comisiei de anchetă, constatarea încălcării dreptului la odihnă, încasarea din contul pârâtului în beneficiul ei a cheltuielilor judiciare în mărime de 14 200 de lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost anulat ordinul IMSP Institutul Oncologic nr. 8-S din 6 iunie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Neonilei Casian.

Au fost încasate de la IMSP Institutul Oncologic în beneficiul Neonilei Casian cheltuielile de judecată cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, referitor la pretenția cu privire la anularea ordinului IMSP Institutul Oncologic nr. 91-c din 22 mai 2019 cu privire la anularea ordinului de concediu anual de odihnă, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că nu există temei de anulare a acestui ordin, ținând cont de faptul că în baza programării și a cererilor depuse de salariați cu privire la acordarea concediului anual de odihnă pentru luna mai 2019 a fost emis ordinul IMSP Institutul Oncologic nr. 81-c din 2 mai 2019, unde a fost inclusă eronat (în lipsa cererii personale) și Neonila Casian, care a utilizat concediul respectiv în luna martie în baza cererii personale și a ordinului menționat.

Astfel, în urma constatării erorii efectuate, a fost emis ordinul IMSP Institutul Oncologic nr. 91-c din 22 mai 2019 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă Neonilei Casian, nefiind confirmată plecarea în concediu prin cerere personală, potrivit prevederilor art. 115 alin. (4) Codul muncii.

Referitor la netemeinicia pretenției din acțiune cu privire la repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că toate argumentele invocate de Neonila Casian, întru motivarea necesității reparării

prejudiciului moral, poartă un caracter declarativ, formal, fără a avea careva suport probatoriu.

La 2 septembrie 2020, Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat doar faptul că dânsa a beneficiat de 25 de zile de concediu de odihnă anual și anume, 12 zile calendaristice, conform ordinului IMSP Institutul Oncologic nr. 250-c, pct. 15.3. din 28 decembrie 2018, 12 zile calendaristice, conform ordinului IMSP Institutul Oncologic nr. 43-c, pct. 8.2. din 1 martie 2019, precum și 1 zi calendaristică la 22 mai 2019, dar nu s-au expus referitor la 11 zile de concediu, de care dânsa nu a beneficiat în anul 2019.

De asemenea, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu s-au expus cu privire la încălcarea dreptului la concediu de odihnă plătit, prin ordinul nr. 91-c din 22 mai 2019 în partea anulării pct. 15.2 din ordinul nr. 81-c din 2 mai 2019, emis contrar prevederilor art. 122 Codul muncii.

Așadar, însăși instanța de judecată încalcă dreptul la concediu de odihnă anual plătit, garantat prin art. 43 alin. (2) din Constituția RM, prin eludarea constatării încălcării dreptului.

A specificat că ordinul nr. 91-c din 22 mai 2019 a fost emis în perioada aflării ei la lucru, însă i-a fost adus la cunoștință la 6 iunie 2019, cu 11 zile de întârziere.

La fel, a menționat că potrivit răspunsului nr. 02-07/1119, eliberat de Șeful secției resurse umane al IMSP Institutul Oncologic din 18 octombrie 2019 a fost indicat că dânsa beneficiază de 36 de zile calendaristice de concediu anual de odihnă, concediile pentru anul 2019 au fost aprobate la 7 decembrie 2018 și pe parcursul anului 2019, a beneficiat de 25 de zile de concediu de odihnă anual.

Prin urmare, din cele 36 de zile calendaristice de concediu, a folosit doar 25 de zile.

Totodată, în pct. 4 din răspunsul menționat este indicat că dânsa mai are de utilizat pentru anul 2019, încă 11 zile calendaristice de concediu.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au expus în privința extrasului din ordinul nr. 91-c din 22 mai 2019, prin care a fost anulat pct. 15.2 din ordinul nr. 81-c din 2 mai 2019, emis contrar prevederilor art. 122 Codul muncii, care a anulat concediul de odihnă pentru ultimele 11 zile.

Normele dreptului material, ce au stat la baza emiterii ordinului nr. 91-c din 22 mai 2019 și anume, art. 124 alin. (2), 156, 157, 212 alin. (2) și 213 alin. (5) Codul muncii, nu se referă la vreo condiție de anulare a ordinului de concediu de odihnă anual planificat, prevăzut de Codul muncii.

Instanța de apel în decizia contestată s-a limitat la invocările date de prima instanță în hotărâre, fără a le da o apreciere.

La 13 octombrie 2020, IMSP Institutul Oncologic a depus referință la recursul declarat de Neonila Casian, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 3 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 163), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 2 septembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Neonila Casian, reprezentată de avocatul Iurie Mărgineanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu